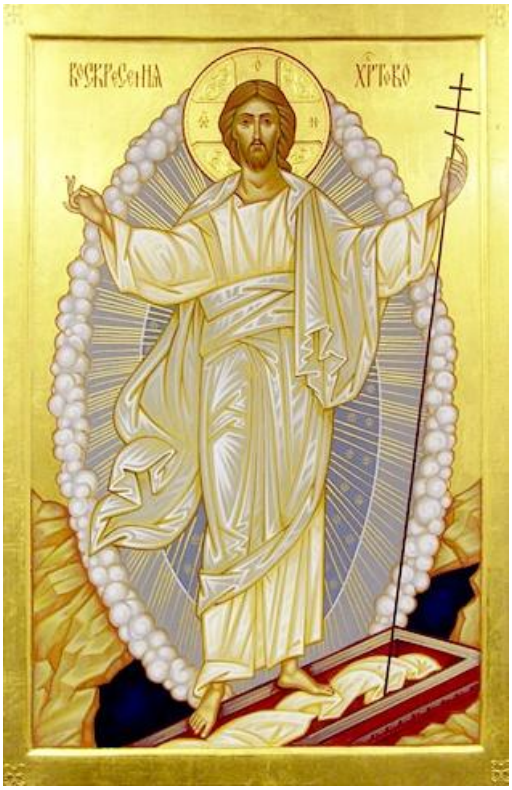

INFORMÁTOR 8/2026

Gréckokatolíckej farnosti Závadka

Závadka 238, 053 33 p.Nálepkovo – https://zavadka.grkatke.sk
farnost.zavadka@grkatke.sk – o. Maroš Rinik, farár – tel. 0911 711 403

Pascha – smrť a život

Najvhodnejším názvom pre *„Sviatok sviatkov“*, ktorým oslavujeme spásu, ktorú pre nás dosiahol náš Pán Ježiš Kristus, je *„Pascha“*. Preto v tento deň spievame: *„Pascha taká príjemná, Pánova Pascha je Paschou, najčestnejšiou Paschou, ktorá nám teraz svitla. Pánova Pascha je Paschou!“*

Grécke slovo **„Pascha“** vzniklo prepisom hebrejského slova *„pesach“*, ktoré v slovenčine znamená *„prechod“*. Tento sviatok sa v angličtine ľudovo nazýva *„Easter“*, čo pochádza azda od pohanskej bohyne *„Eastre“*, alebo, ako to navrhol niekto druhý, od staroanglického slova pre *„Východ“*, smer východu slnka, pretože v tento deň nám zažiaril jasom svojho zmŕtvychvstania Kristus, Slnko spravodlivosti, pravý deň bez západu slnka.

V slovančine sa nazýva *„**Voskresenije**“* - *„Deň vzkriesenia“*. Najlepší názov pre tento sviatok je však *„Pascha“* a udalosť, ktorú oslavuje, sa stala paschálnym tajomstvom, ktoré je našou spásou, oslávením, zbožštením a životom.

Slovo *„pascha“* je najvhodnejšie, pretože vyjadruje celý rozsah tohto sviatku. **Pascha je totiž oslavou všetkého, čo pre nás Kristus urobil, nielen vzkriesenia, ale aj smrti na kríži.** Dnes by sme to mohli spochybňovať – prečo sláviť smrť, a zvlášť potupnú smrť na kríži?

No vo Veľký štvrtok, keď sa začína Pascha, Cirkev upúšťa od smútočných pôstnych melódií. Kresťania v žiadnom prípade nepovažujú kríž za porážku, lebo *„skrze kríž prišla radosť celému svetu“* spievame na utierni vzkriesenia. Pascha je naplnením paradoxu, ktorý učil Kristus: *„Kto sa poníži, bude povýšený“* a *„kto stratí svoj život pre mňa a pre evanjelium, nájde ho“*.

Pointou Paschy je toto: **Kristova smrť bola v skutočnosti slávnym triumfom nad skutkami zla. Namiesto toho, aby zlu čelil zlom, čo je náš prirodzený ľudský sklon, Ježiš čelil sile zla láskou až do konca a učeníkom zakázal použiť násilie na jeho ochranu.** Kríž, ktorý sám osebe nie je nič dobré, sa tak stáva dobrým, pretože teraz je symbolom najväčšej lásky, ako Ježiš povedal svojim učeníkom: *„Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov“* (Jn 15, 13).

Na tento paradox výstižne poukázal svätý Pavol v liste Korinťanom: *„Slovo kríža je bláznovstvom pre tých, čo idú do záhuby, ale pre tých, čo sú na ceste spásy, teda pre nás, je Božou mocou“* (1 Kor 1, 18). **Význam paschálneho tajomstva možno pochopiť len**

prostredníctvom kríža a zmŕtvychvstania spoločne. Bez jedného z týchto dvoch pólov paschálne tajomstvo nemá zmysel.

Sviatkom Paschy je teda kríž na Veľký piatok, hrob v sobotu a vzkriesenie na tretí deň. Teraz žijeme po Kristovom zmŕtvychvstaní a paschálne tajomstvo našej spásy bolo úplne zjavené. Pripomíname si to na každej božskej liturgii, keď sa kňaz modlí: „*Pripomínajúc si… kríž, hrob, vzkriesenie na tretí deň.“*

Smrť nášho Pána nám priniesla život. Ježiš nezomrel na kríži, aby priniesol viac smrti do sveta, ale aby sa stretol s celou mocou smrti a zničil ju. Preto na sviatok Paschy spievame: *„Smrťou smrť premohol/dosl. pošliapal.“* Náš Pán práve svojimi skutkami zjavil, čo znamená, že musíme stratiť svoj život, aby sme ho našli, a preto nám svätý Pavol v Liste Filipanom hovorí, že Kristus *„sa uponížil, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži,“* a *„preto ho Boh nad všetko povýšil a dal mu meno, ktoré je nad každé meno“* (Flp 2, 8 – 9).

Epifánius napísal: *„Slovo raz zakúsilo smrť za nás, smrť na kríži. Išlo na smrť, aby smrťou usmrtilo smrť. Slovo, ktoré sa vtelilo, netrpelo vo svojom božstve, ale trpelo človečenstvom.“*

Kristova smrť prináša život, pretože on je Boh. A tak **paschálnu utiereň** začíname spevom: **„Pascha je Pánova Pascha, lebo Kristus, náš Boh, nás vyviedol zo smrti do života a zo zeme do neba.“** Naša vlastná smrť nie je prinášajúca život. Život prináša len vtedy, keď je spojená s Kristovou smrťou. To je zmysel svätého prijímania.

Prijímame telo a krv Krista, ktorý zomrel a vstal z mŕtvych, a kňaz za každého z nás hovorí: *„Boží služobník prijíma Kristovo telo a krv na večný život.“* Ježišova smrť bola úplne nezištná, nepodstúpil ju pre seba, ale pre nás, aby nám priniesol život. A tak na Paschu spievame: **„Včera som bol pochovaný s tebou, Kriste, ale dnes vstávam, vzkriesený s tebou.“** Keď sme boli pokrstení a keď žijeme svoj krst, žijeme nezištne aj pre druhých, a tak prežívame Kristovo vzkriesenie.

Najhoršou vecou je, keď si ľudia navzájom spôsobujú smrť. Nejde tu len o vojnové konflikty, ktoré a dejú všade vo svete. **Najhoršou vecou je, keď zabíjame svojich najbližších, susedov, priateľov, či kolegov svojím jazykom (hoci materinským), keď im ubližujeme stálym trvaním na „svojom“, keď zabíjame svojich bratov a sestry neláskou, nezáujmom a horšie je, keď na to navádzame aj iných. Zostať v tomto postoji znamená zostať vo smrti. Preto Pán Boh počas týchto sviatkov chce s nami urobiť paschu – prechod k jeho zmýšľaniu, aby sme v každom človeku videli svojho brata. Len Kristova smrť na kríži prináša život a my si musíme vedome zvoliť smrť v Ježišovej nesebeckej láske,** ako napísal svätý Pavol: *„Pre mňa žiť je Kristus a zomrieť zisk“* (Flp 1, 21). Vo sviatok Paschy nám bude opäť ohlásené, že smrť a život sú dve stránky jedného tajomstva a že smrť v Kristovi je život. Podobne aj svätý Pavol napísal: *„Ja sa nechcem chváliť ničím iným, iba krížom nášho Pána Ježiša Krista, cez ktorý je svet ukrižovaný pre mňa a ja pre svet“* (Gal 6, 14).

Kríž nášho Pána je konečným triumfom lásky, lásky, ktorá zaplavuje svet svetlom a životom. Kríž nášho Pána je smrť, za ktorú sa ľudstvo už nehanbí. Preto vo sviatok Paschy môžeme spievať: **„Včera som sa s tebou ukrižoval (teda v krste), Spasiteľ. Teraz ma osláv s tebou vo svojom kráľovstve.“**

Požehnanú Paschu 2026 prajú a vyprosujú o.Maroš s rodinou.

Christos voskrése!

Bohoslužobný poriadok

30. marec – 5. apríl 2026 (Svätý a veľký týždeň)

Pondelok 30.3.	Svätý a veľký pondelok **MM: (33)**	**17 30 slov.**	* ZBP Ivan s rod. (r.Geletková) **Liturgia vopredposvätených Darov** **Pomazanie chorých**
Utorok 31.3.	Svätý a veľký utorok **MM: (35)**	**17 30 csl.**	+ Ján a Ján (r.Geletková) **Liturgia vopredposvätených darov**
Streda 1.4. **Zdrž. od mäsa**	Svätá a veľká streda **HS: (525)**	**8 00 slov.**	+ Ján (r.Gburová)) **Veľkopôstny moleben**
Štvrtok 2.4.	**Svätý a veľký štvrtok** **Ustanovenie sviatostí Eucharistie a kňazstva**	**8 00** **17 30**	**Utiereň** + Katarína, Ján, Ján, Anna, Matej a Jozef (r.Kišáková) **Liturgia sv. Bazila Veľkého s večierňou**
Piatok 3.4. **Zdrž. od mäsa, mlieka a vajec s pôstom** **Veľký sviatok**	**Svätý a veľký piatok** **Strasti Pána Ježiša Krista** **Zbierka na Boží hrob** **Bdenie pri Ježišovom hrobe do 20 00**	**9 00** **14 30** **15 00** **19 00**	Za živých a zosnulých ctiteľov NSJ a čl. spolku sv. ruženca **Utiereň Strastí** **9. hodinka** * za veriacich **Večiereň s uložením plášteníce** **Jeruzalemská nadhrobná utiereň**
Sobota 4.4.	**Svätá a veľká sobota** **Zostúpenie Pána Ježiša do predpekiel** **Bdenie pri Ježišovom hrobe 8 00 – 20 00**	**17 30**	* ZBP Miroslav, Martina, Dávid a Natália (r. Ištvaníková) **Liturgia sv. Bazila Veľkého s večierňou**
Nedeľa 5.4. **Myrovanie**	**Svätá a veľká nedeľa Paschy** **Vzkriesenie Pána Ježiša** **HP: utiereň (189) liturgia (207)**	**5 00 csl.** **9 00 csl.**	**Utiereň vzkriesenia** **Požehnanie pokrmov** * za veriacich **Liturgia a požehnanie pokrmov** **Paschálna večiereň** (počas myrovania)

HS: slovenská modlitebná kniha *Hore srdcia;* **HP:** cirkevnoslovanská *Hóspodi pomíluj.*
MM: *Moja modlitba* – brožúrka na liturgie vopredposvätených darov

- **V pondelok od 8:00 navštívim chorých, po liturgii vopredposvätených darov bude sviatosť pomazania chorých.** Je potrebné byť v stave posväcujúcej milosti, mať dovŕšený vek 60 rokov alebo aj mladší, ak trpí vážnou chorobou alebo sa pripravuje na hospitalizáciu v nemocnici, či operáciu, môže sviatosť prijať ako posilu dávajúcu jeho utrpeniu zmysel.
- **Na obrady Veľký štvrtok – Veľká sobota** si prineste brožúrky *Voístinu voskrése.*
- **Na bdenie pri Ježišovom hrobe na Veľký piatok a Veľkú sobotu** sa zapíšte vzadu.
- **Upratovanie:** 2. skupina – r.Geletková, r.Krestiánová, r.Vrabľová a r.Vansáčová. Ďakujeme, nech vás Pán Boh odmení a požehná na mnohé a šťastné roky.

Bohoslužobný poriadok

6.– 12. apríl 2026 (Svetlý týždeň)

Pondelok 6.4. **Veľký sviatok Sprievod okolo cerkvi**	**Svetlý pondelok** **HP: (207 a prokimen 211)**	**8 00** **9 00 csl.**	**Utiereň** * za veriacich farnosti Ekt. * ZBP Anna, Tibor, Marek, Stanko, Janka a Adam (r. Karafová)
Utorok 7.4. **Odporúčaný sviatok**	**Svetlý utorok** **HS: (227 a prokimen 230)**	**8 00** **9 00 slov.**	**Utiereň** * ZBP Vladimír, Gabriela, Tobias, Sofia a Ráchel (r. Kišáková)
Streda 8.4.	Svetlá streda **HS: (227 a prokimen 231)**	**17 30 slov.**	* ZBP Mikuláš a Helena (r. Repaská)
Štvrtok 9.4.	Svetlý štvrtok **HP: (207 a prokimen 212)**	**8 00 csl.**	+ Dušan Wojtilla
Piatok 10.4. **Voľnica**	Svetlý piatok **HS: (227 a prokimen 232)**	**17 30 slov.**	+ Mária Krajňáková
Sobota 11.4.	Svetlá sobota		
Nedeľa 12.4. **Mesačná Zbierka** **Oprava hornej kaplnky**	**2. nedeľa po Pasche o Tomášovi** **HS: (233)**	**9 00** **10 00 slov.** **14 00**	**Utiereň** * za veriacich Ekt. * ZBP Anna a Mária (Hudzíková) **Večiereň**

HS: slovenská modlitebná kniha *Hore srdcia;* **HP:** cirkevnoslovanská *Hóspodi pomíluj.*

- **Upratovanie:** 3. skupina – r.Koťuhová, r.Turčanová, r.Bučková a r. Černická. Ďakujeme, nech vás Pán Boh odmení a požehná na mnohé a šťastné roky.
- KRPZ v Košiciach upozorňuje veriacich na **zvýšený výskyt podvodných telefonátov.** Podvodníci sa často vydávajú za policajtov, bankových pracovníkov alebo lekárov a snažia sa získať vaše úspory či citlivé údaje. Nikdy neposkytujte svoje osobné ani bankové údaje neznámym osobám. Neposielajte peniaze na základe telefonátu či správy. V prípade podozrivého hovoru ho ihneď ukončite a informácie si overte u príbuzných.
- V Centre pre mládež v Dvoriankach sa uskutoční víkendovka **VYŠŠIE | zJEDNOTENÍ** pre mladých vo veku **12–13 rokov** v termíne **10. – 12. apríla 2026**.Téma víkendu je ***„Rastieme spolu“***– mladí sa učia budovať vzťahy s rešpektom a porozumením. Cena víkendu je **40€**. Viac informácií a prihlasovanie nájdete na stránke www.aetos.sk.
- Pozývame na **Metropolitnú púť na Velehrad, 8. – 9. máj.** Cena za ubytovanie s raňajkami a doprava 90 €. prihlasovanie cez QR kód na plagáte do 12. apríla.